

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobkyne **P.**, so sídlom v B., zastúpenej advokátskou kanceláriou F., so sídlom v B., proti žalovanej **Slovenskej republike**, za ktorú koná Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, so sídlom v Bratislave, Župné nám. č. 13, o **náhradu škody a nemajetkovej ujmy**, vedenej na Okresnom súde Revúca pod sp. zn. 6 C 231/2012, o dovolaní žalobkyne proti uzneseniu Krajského súdu v Banskej Bystrici zo 17. decembra 2013 sp. zn. 14 Co 978/2013, takto

r o z h o d o l :

Z r u š u j e uznesenie Krajského súdu v Banskej Bystrici zo 17. decembra 2013 sp. zn. 14 Co 978/2013 a vec mu vracia na ďalšie konanie.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Revúca uznesením z 23. apríla 2013 č. k. 6 C 231/2012-34 vyzval žalobkyňu na zaplatenie súdneho poplatku vo výške 66 € za námietku zaujatosti podľa položky č. 17a Sadzobníka súdnych poplatkov (ďalej len „Sadzobník“), ktorý tvorí prílohu zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov (ďalej len „zákon č. 71/1992 Zb.“).

Krajský súd v Banskej Bystrici odvolanie žalobkyne uznesením zo 17. decembra 2013 sp. zn. 14 Co 978/2013 odmietol v zmysle § 218 ods. 1 písm. a/ O.s.p. ako oneskorene podané. Uviedol, že napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa bolo žalobkyňi doručené 13. júna 2013, žalobkyňa podala odvolanie osobne na súde prvého stupňa 1. júla 2013, žalobkyňa teda podala odvolanie po uplynutí zákonom stanovenej 15-dňovej lehoty.

Proti tomuto uzneseniu krajského súdu podala žalobkyňa dovolanie. Navrhla, aby dovolací súd napadnuté uznesenie zrušil a vec vrátil odvolaciemu súdu na ďalšie konanie. Namietala, že postupom odvolacieho súdu, ktorý odmietol odvolanie, jej bola odňatá

možnosť konať pred súdom (§ 237 písm. f/ O.s.p.). To z dôvodu, že odvolanie nepodávala na prvostupňovom súde osobne do podateľne, ale podala ho prostredníctvom doručovateľskej spoločnosti R., IČO: X., so sídlom v B., ktorej predmetom podnikania je „poskytovanie poštových služieb“, rovnako ako S. Tejto spoločnosti odovzdala odvolanie dňa 28. júna 2013, teda v čase, keď ešte márne neuplynula lehota na podanie odvolania (§ 57 ods. 3 O.s.p.). Preto neexistoval dôvod na vydanie napadnutého rozhodnutia.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.), skúmal najskôr to, či tento opravný prostriedok smeruje proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť dovolaním (§ 236 a nasl. O.s.p.) a bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 242a ods. 1 O.s.p.) dospel k záveru, že dovolanie žalobkyne je prípustné.

V prejednávanej veci odvolací súd rozhodol uznesením.

Proti uzneseniu odvolacieho súdu je dovolanie prípustné, ak je ním napadnuté zmeňujúce uznesenie odvolacieho súdu (§ 239 ods. 1 písm. a/ O.s.p.) alebo ak odvolací súd rozhodol vo veci postúpenia návrhu Súdnemu dvoru Európskych spoločností na zaujatie stanoviska (§ 239 ods. 1 písm. b/ O.s.p.). Podľa § 239 ods. 2 O.s.p. (účinného v čase podania dovolania) je dovolanie prípustné tiež proti uzneseniu odvolacieho súdu, ktorým bolo potvrdené uznesenie súdu prvého stupňa, ak a/ odvolací súd vyslovil vo svojom potvrdzujúcom uznesení, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, b/ ide o uznesenie o uznaní (neuznaní) cudzieho rozhodnutia alebo o jeho vyhlásení za vykonateľné (nevykonateľné) na území Slovenskej republiky.

Dovoláním žalobkyne je napadnuté uznesenie odvolacieho súdu, ktoré nevykazuje znaky uznesení uvedených v § 239 ods. 1 a 2 O.s.p., proti ktorým zákon dovolanie pripúšťa. Preto Najvyšší súd Slovenskej republiky dospel k záveru, že prípustnosť dovolania žalobkyne z nich vyvodit' nemožno.

So zreteľom na ustanovenie § 242 ods. 1 veta druhá O.s.p. ukladajúce dovolaciemu súdu povinnosť prihliadnúť na prípadnú procesnú vadu uvedenú v § 237 O.s.p. (či už to účastník namieta alebo nie) neobmedzil sa Najvyšší súd Slovenskej republiky len na skúmanie prípustnosti dovolania žalobkyne smerujúceho proti uzneseniu podľa § 239 O.s.p., ale sa zaoberal aj otázkou, či dovolanie nie je prípustné podľa § 237 O.s.p. (účinného v čase podania dovolania). Uvedené zákonné ustanovenie pripúšťa dovolanie proti každému

rozhodnutiu odvolacieho súdu (rozsudku či uzneseniu), ak konanie, v ktorom bolo vydané, je postihnuté niektorou zo závažných procesných väd vymenovaných v písmenách a/ až g/ tohto ustanovenia (ide tu o nedostatok právomoci súdov, spôsobilosti účastníka, riadneho zastúpenia procesne nespôsobilého účastníka, prekážku veci právoplatne rozhodnutej alebo už prv začatého konania, ak sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, prípad odňatia možnosti účastníkovi konať pred súdom a prípad rozhodovania vylúčeným sudcom alebo nesprávne obsadeným súdom). Vady konania uvedené v § 237 písm. a/ až e/ a g/ O.s.p. žalobkyňa nenamietala a ich existenciu nezistil ani dovolací súd. Preto prípustnosť dovolania z týchto ustanovení nemožno vyvodit'.

S prihliadnutím na obsah dovolania žalobkyne Najvyšší súd Slovenskej republiky osobitne skúmal, či postupom a rozhodnutím súdov nedošlo k odňatiu možnosti účastníkom konať pred súdom (§ 237 písm. f/ O.s.p.).

Pod odňatím možnosti konať pred súdom v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. treba rozumieť taký postup súdu, ktorým znemožní realizáciu tých procesných práv, ktoré účastníkom občianskeho súdneho konania procesné predpisy priznávajú za účelom zabezpečenia spravodlivej ochrany ich práv a právom chránených záujmov. K odňatiu možnosti konať pred súdom môže dôjsť nielen činnosťou súdu, ktorá rozhodnutiu predchádza, ale aj samotným rozhodnutím. Takýmto rozhodnutím je aj uznesenie, ktorým odvolací súd nesprávne odmietne odvolanie ako oneskorene podané (R 23/1994).

Podľa § 204 ods. 1 O.s.p. odvolanie sa podáva do 15 dní od doručenia rozhodnutia na súde, proti rozhodnutiu ktorého smeruje. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Podľa § 57 ods. 3 O.s.p. lehota je zachovaná, ak sa posledný deň lehoty urobí úkon na súde alebo podanie odovzdá orgánu, ktorý má povinnosť ho doručiť.

Pre splnenie podmienky včasnosti podania odvolania treba, aby odvolanie bolo podané v lehote stanovenej ustanovením § 204 ods. 1 O.s.p. Ide pritom o lehotu procesnú, čo znamená, že v zmysle § 57 ods. 3 O.s.p. stačí, ak je odvolanie posledný deň odvolacej lehoty podané na súde alebo sa odovzdá orgánu, ktorý má povinnosť ho doručiť.

Z obsahu spisu vyplýva, že uznesenie súdu prvého stupňa bolo zástupcovi žalobkyne doručené dňa 13. júna 2013 (č. l. 37). Posledným dňom 15-dňovej lehoty na podanie

odvolania bol deň 28. jún 2013 (piatok), ako konštatoval aj odvolací súd, a ktorá skutočnosť ani nebola sporná.

Z podacej pečiatky Okresného súdu Revúca (č. 1. 38) síce možno zistiť, že odvolanie proti uzneseniu bolo podané na tomto súde osobne 1. júla 2013. Z tejto skutočnosti vychádzal aj odvolací súd pri svojom závere o oneskorenom podaní odvolania. Zo žalobkyňou predloženého dokladu (č. 1. 66) – detaily zásielky k prepravnému listu č. X., o ktorom odvolací súd v čase rozhodovania o odvolaní nemal vedomosť (žalobkyňa ho pripojila až k dovolaniu) súčasne vyplýva, že žalobkyňa odvolanie voči uzneseniu odovzdala na doručenie Okresnému súdu Revúca doručovateľskej spoločnosti dňa 28. júna 2013, t. j. posledný deň 15-dňovej odvolacej lehoty.

Pre záver o (ne)splnení podmienky zachovania odvolacej lehoty v zmysle ustanovenia § 57 ods. 3 O.s.p. však bolo treba sa ešte zaoberať otázkou, či spoločnosť, ktorej bolo odvolanie 28. júna 2013 (posledný deň odvolacej lehoty) odovzdané žalobkyňou na doručenie, možno považovať za orgán, ktorý mal povinnosť odvolanie (Okresnému súdu Revúca) doručiť.

Orgánom povinným doručiť podanie, ktorým sa vykonáva úkon viazaný lehotou, je v zmysle zákonom stanovených podmienok ktorýkoľvek okresný súd (§ 42 ods. 2 O.s.p.), odvolací súd (§ 218 ods. 2 O.s.p.), správny orgán, ktorý vydal rozhodnutie (§ 250m ods. 2 O.s.p.), príslušný orgán nápravno-výchovného ústavu, zdravotníckeho zariadenia a pod. a napokon aj pošta, čo je zrejmé aj z ustálenej judikatúry súdov Slovenskej republiky (pozri napr. V 8/72, R 23/86, ZSP č. 2/2004).

Zákon č. 324/2011 Z.z. o poštových službách a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon“), ktorého predmetom úpravy sú (aj) podmienky poskytovania poštových služieb (§ 1 ods. 1 písm. a/), definovaných ako služby poskytované na účely dodania poštovej zásielky (špecifikovanej v § 5), a to vybranie a distribúcia poštovej zásielky (§ 2) vymedzuje poskytovanie poštových služieb poštovým podnikom (§ 7) ako podnikateľskú činnosť. Poskytovať poštové služby možno len za podmienok stanovených zákonom a to len na základe registrácie vykonanej Poštovým regulačným úradom (§ 19) v rozsahu podľa všeobecného povolenia (rozhodnutia vydaného Poštovým regulačným úradom podľa § 17), resp. na základe poštovej licencie (rozhodnutia vydaného Poštovým regulačným úradom podľa § 44).

Konanie o registrácii, t. j. zápis osoby, ktorá bude poskytovať poštové služby do registra poštových podnikov, upravuje zákon v § 19 až § 22.

Poštový regulačný úrad vedie register poštových podnikov ako verejný zoznam, do ktorého sa zapisujú zákonom stanovené údaje, sprístupnený bezodplatne na jeho webovom sídle (§ 23). Podľa aktuálneho registra poštových podnikov je ku dňu vydania tohto rozhodnutia v ňom evidovaných 23 poštových podnikov s uvedením ich obchodného mena, dátumu registrácie, spôsobu označovania poštových zásielok a druhu (nimi poskytovaných) poštových služieb, vrátane S. (pod poradovým číslom 18) a spoločnosti R. s dátumom jej registrácie 30. apríla 2012 (pod poradovým číslom 3), ktorej žalobkyňa odovzdala predmetné podanie – odvolanie (okrem iných zásielok) na jeho doručenie Okresnému súdu Revúca dňa 28. júna 2013, pred uplynutím zákonnej lehoty na podanie odvolania.

Vzhľadom na to, že spoločnosť R. je Poštovým regulačným úradom registrovaným poštovým podnikom poskytujúcim poštové služby (označené ako OS – ostatné poštové služby) v zmysle zákona, treba ju považovať za orgán, ktorému je možné odovzdať podanie, a ktorý má povinnosť toto podanie doručiť s následkom zachovania lehoty v zmysle ustanovenia § 57 ods. 3 O.s.p.

Vychádzajúc z uvedeného dovolací súd dospel k záveru, že žalobkyňa dôvodne namietala, že rozhodnutím odvolacieho súdu, ktorý odmietol jej odvolanie ako oneskorene podané, jej odňal možnosť konať pred súdom (§ 237 písm. f/ O.s.p.).

Najvyšší súd Slovenskej republiky preto dovolaním napadnuté uznesenie odvolacieho súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie (§ 243b ods. 1, 2 O.s.p.).

V novom rozhodnutí rozhodne súd znova o trovách pôvodného konania a dovolacieho konania (§ 243d ods. 1 O.s.p.).

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 30. apríla 2015

JUDr. Viera Petříková, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia : Jarmila Uhlířová